

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

3 päivänä maaliskuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa – Puitepäätös 2002/584/YOS – Eurooppalainen pidätysmääräys – 2 artiklan 2 kohta – Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano – Teon kaksoisrangaistavuutta ei tutkita – Edellytykset – Rikos, josta pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta – Pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion rikoslainsäädännön muutos tekojen ajankohdan ja eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisajankohdan välillä – Lainsäädännön versio, joka on otettava huomioon tarkistettaessa, täytyykö rangaistuksen vähintään kolmen vuoden enimmäisaikaa koskeva kynnys

Asiassa C-717/18,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka hof van beroep te Gent (Gentin ylioikeus, Belgia) on esittänyt 7.11.2018 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 15.11.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa, joka koskee sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa, jonka kohteena on

X,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti R. Silva de Lapuerta, jaostojen puheenjohtajat J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, E. Regan, P. G. Xuereb, L. S. Rossi (esittelevä tuomari) ja I. Jarukaitis sekä tuomarit M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, C. Toader, K. Jürimäe ja C. Lycourgos,

julkisasiamies: M. Bobek,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies M. Ferreira,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 16.9.2019 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Procureur-generaal, edustajanaan I. De Tandt,
- X, edustajinaan S. Bekaert ja P. Bekaert, advocaten, sekä G. Boye, abogado,
- Belgian hallitus, asiamiehinään C. Van Lul, C. Pochet ja J.-C. Halleux,
- Espanjan hallitus, asiamiehinään aluksi M. Sampol Pucurull, sittemmin S. Centeno Huerta,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

– Euroopan komissio, asiamiehinään S. Grünheid ja R. Troosters,
kuultuaan julkisasiamiehen 26.11.2019 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS (EYVL 2002, L 190, s. 1) 2 artiklan 2 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty sellaisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon yhteydessä Belgiassa, jonka Audiencia Nacional (valtakunnallinen ylioikeus, Espanja) on antanut X:stä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 3 Puitepäätöksen 2002/584 johdanto-osan viidennessä ja kuudennessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(5) [Euroopan] unionille asetettu tavoite tulla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaksi alueeksi johtaa EU:n jäsenvaltioiden välisen, rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen poistamiseen ja sen korvaamiseen oikeusviranomaisten välisillä luovuttamisjärjestelyillä. Lisäksi uusien ja yksinkertaisempien järjestelyjen käyttöönotto rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi tuomioiden täytäntöönpanoa ja syytteen asettamista varten rikosasioissa tekee mahdolliseksi poistaa nykyiset monimutkaiset ja aikaa vievät luovuttamismenettelyt. Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella on aiheellista korvata jäsenvaltioiden tähänastiset perinteiset yhteistyösuhteet rikosoikeudellisten päätösten, sekä ennen tuomiota annettujen että lopullisten, vapaan liikkuvuuden järjestelmällä.

(6) Tässä puitepäätöksessä säädetty eurooppalainen pidätysmääräys on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen, jota Eurooppa-neuvosto on luonnehtinut unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakiveksi, ensimmäinen konkreettinen sovellus rikoslainsäädännön alalla.”

- 4 Mainitun puitepäätöksen 2 artiklan otsikko on ”Eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisala”, ja siinä säädetään seuraavaa:

”1. Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa sellaisista teoista, joista määräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta, tai jos rangaistustuomio tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös on annettu, sellaisista seuraamuksista, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta.

2. Seuraavista rikoksista, sellaisina kuin ne määritellään pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännössä, jos niistä pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta, luovutetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella tämän puitepäätöksen edellytysten mukaisesti ja teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta:

– – –,

– terrorismi,

– – –

– –

4. Muiden kuin 2 kohtaan sisältyvien rikosten osalta luovuttamisen edellytykseksi voidaan asettaa se, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevat teot ovat täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan rikoksia niiden rikostunnusmerkistöstä tai luokittelusta riippumatta.”

- 5 Puitepäätöksen 8 artiklan, jonka otsikko on ”Eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisältö ja muoto”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä on liitteenä olevan lomakkeen mukaisesti esitettyinä seuraavat tiedot:

– –

f) määrätty rangaistus, jos kyseessä on lopullinen tuomio, tai rikoksesta pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion laissa säädetty rangaistusasteikko;

– –”

- 6 Puitepäätöksen 2002/584 17 artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Eurooppalainen pidätysmääräys käsitellään ja se pannaan täytäntöön kiireellisesti.”

- 7 Puitepäätöksen liitteessä on eurooppalaisen pidätysmääräyksen lomake. Tämän lomakkeen c kohdan mukaan ”rangaistuksen kestoja koskevat tiedot” koskevat kyseisen c kohdan 1 alakohdan mukaisesti ”rikoksesta tai rikoksista määrättävissä olevan vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen enimmäiskesto[a]” ja mainitun c kohdan 2 alakohdan mukaisesti ”määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kesto[a]”.

- 8 Kyseisen lomakkeen e kohdassa, jonka otsikko on ”Rikos tai rikokset”, säädetään myös tietojen ilmoittamisesta rikoksista, joita eurooppalainen pidätysmääräys ”koskee”, ja näihin tietoihin kuuluvat muun muassa ”rikoksen tai rikosten teko-olosuhteiden kuvaus, mukaan lukien ajankohta (päivämäärä ja kellonaika), tekopaikka ja etsityn osallistumisaste”.

Espanjan oikeus

- 9 Rikoslain (Código Penal), sellaisena kuin se oli voimassa pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, 578 §:ssä säädettiin terrorismin ihannoimista ja sen uhrien nöyryyttämistä koskevasta rikoksesta enintään kahden vuoden vankeusrangaistus.
- 10 Rikoslain 578 §:ää muutettiin 30.3.2015 siten, että tästä rikoksesta säädettiin vastedes enimmäisrangaistukseksi kolme vuotta vankeutta.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 11 Audiencia Nacional (valtakunnallinen ylioikeus, Espanja) tuomitsi X:n muun muassa 1.1.2012 ja 31.12.2013 välisenä aikana tehdyistä teoista, jotka täyttivät rikoslain 578 §:ssä, sellaisena kuin se oli voimassa näiden tekojen tapahtuma-aikana, tarkoitettujen terrorismin ihannoimisen ja sen uhrien

- nöyryyttämiskosten tunnusmerkistöt, ja määräsi hänelle enimmäisrangaistuksen kaksi vuotta vankeutta. Tästä tuomiosta tuli lainvoimainen, koska Tribunal Supremo (ylin tuomioistuin, Espanja) hylkäsi siitä tehdyn valituksen 15.2.2018 antamallaan tuomiolla.
- 12 Koska X poistui Espanjasta Belgiaan, Audiencia Nacional antoi hänestä 25.5.2018 eurooppalaisen pidätysmääräyksen ja 27.6.2018 täydentävän eurooppalaisen pidätysmääräyksen puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohdan toisessa luettelakohdassa tarkoitetusta rikoksesta, jonka nimike on ”terrorismi”, 21.2.2017 antamassaan tuomiossa määräämänsä rangaistuksen täytäntöön panemiseksi.
- 13 Sen selvittämiseksi, oliko kyseessä olevasta rikoksesta Espanjan oikeudessa säädetty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika oli vähintään kolme vuotta, ja antoiko se näin ollen puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti aiheen luovuttamiseen ilman teon kaksoisrangaistavuuden tutkimista, rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent (Oost-Vlaanderenin alioikeus, Gentin istuntopaikka, Belgia) täytäntöönpanosta vastaavana oikeusviranomaisena otti huomioon rikoslain 578 §:n version, joka oli voimassa pääasiassa kyseessä olevien tekojen tapahtuma-aikaan. Todettuaan, ettei kyse ollut teon kaksoisrangaistavuudesta, kyseinen tuomioistuin kieltäytyi 17.9.2018 antamallaan määräyksellä panemasta täytäntöön 27.6.2018 annettua täydentävää eurooppalaista pidätysmääräystä.
- 14 Hof van beroep te Gent, johon Procureur-generaal (virallinen syyttäjä, Belgia) valitti tästä määräyksestä, on epävarma siitä, mikä pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön versio on otettava huomioon ratkaistaessa, täytyykö edellytys, joka koskee vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen kolmen vuoden enimmäismäärän kynnystä, josta säädetään puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohdassa. Se katsoo, että kun otetaan huomioon rikoslain 578 §, sellaisena kuin se oli voimassa pääasiassa kyseessä olevien tekojen tapahtuma-aikaan, rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gent toimi aivan oikein tutkiessaan teon kaksoisrangaistavuuden ja kieltäytyessään panemasta täydentävää eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön, koska lain kyseisen version 578 §:ssä säädettiin enintään kahden vuoden vankeusrangaistuksesta. Se toteaa kuitenkin, että jos kyseisen artiklan huomioon otettava versio on se, joka oli voimassa kyseisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamispäivänä, olisi katsottava, että rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Gentillä ei ollut oikeutta tutkia teon kaksoisrangaistavuutta, eikä se näin ollen olisi voinut kieltäytyä mainitun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, koska tässä pykälän uudessa versiossa säädetään vastedes enintään kolmen vuoden vankeusrangaistuksesta.
- 15 Näin ollen hof van beroep te Gent päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
- ”1) Sallitaanko [puitepäätöksen 2002/584] 2 artiklan 2 kohdassa, sellaisena kuin se on 19.12.2003 [eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä] annetulla lailla [(Moniteur belge, 22.12.2003, s. 60075)] saatettu osaksi Belgian lainsäädäntöä, että täytäntöönpanojäsenvaltion suorittamaa siinä säädetyn vähintään kolmen vuoden enimmäisrangaistusta koskevan kynnyksen arviointia varten vedotaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisajankohtana sovellettavaan rikoslakiin?
- 2) Sallitaanko [puitepäätöksen 2002/584] 2 artiklan 2 kohdassa, sellaisena kuin se on mainitulla 19.12.2003 annetulla lailla saatettu osaksi Belgian lainsäädäntöä, että täytäntöönpanojäsenvaltion suorittamaa siinä säädetyn vähintään kolmen vuoden enimmäisrangaistusta koskevan kynnyksen arviointia varten vedotaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisajankohtana voimassa olevaan rikoslakiin, jossa rangaistusasteikkoa on ankaroitettu verrattuna tekojen ajankohtana pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa voimassa olleeseen rikoslakiin?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

- 16 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedusteleo ennakkoratkaisukysymyksillään, joita on syytä tarkastella yhdessä, pääasiallisesti, onko puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että tarkistaakseen, onko rikoksesta, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, sellaisena kuin rikos määritellään pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännössä, säädetty pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on otettava huomioon pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön versio, jota sovelletaan tekoihin, jotka olivat sen asian taustalla, jossa eurooppalainen pidätysmääräys annettiin, vai pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön versio, joka oli voimassa pidätysmääräyksen antamisajankohtana.
- 17 Näihin kysymyksiin vastaamiseksi on todettava, että puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohdan mukaan tässä kohdassa luetelluista rikoksista, sellaisina kuin ne määritellään pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännössä, luovutetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella tämän puitepäätöksen edellytysten mukaisesti ja teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta, jos niistä pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta.
- 18 Tästä säännöksestä seuraa siis, että näiden rikosten määritelmä ja sovellettavat rangaistukset perustuvat ”pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion” lainsäädäntöön (tuomio 3.5.2007, *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, EU:C:2007:261, 52 kohta).
- 19 Puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohdan sanamuodossa ei kuitenkaan täsmennetä, mikä kyseisen lainsäädännön versio täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on otettava huomioon, kun se tarkistaa, täyttyykö kyseisessä säännöksessä säädetty edellytys, joka koskee vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen kolmen vuoden enimmäisajan kynnyistä, kun kyseiseen lainsäädäntöön on tehty muutoksia asiaan, jossa eurooppalainen pidätysmääräys annettiin, johtaneiden tekojen ja tämän pidätysmääräyksen antamisajankohdan tai vieläpä sen täytäntöönpanon välillä.
- 20 Toisin kuin Belgian ja Espanjan hallitukset sekä virallinen syyttäjä väittävät, siitä, että puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohdassa käytetään indikatiivin preesensia, ei voida päätellä, että tässä tarkoituksessa huomioon otettava pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön versio olisi se, joka on voimassa eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamishetkellä. Kuten julkisasiamies on näet todennut ratkaisuehdotuksensa 33 ja 42 kohdassa, yhtäältä indikatiivin preesensia käytetään sääntelytoiminnassa yleisesti säännöksen sitovuuden osoittamiseksi, ja toisaalta tämä 2 artiklan 2 kohta koskee sekä eurooppalaisia pidätysmääräyksiä, jotka on annettu syytetoimia varten – eli siis ajankohtana, jolloin kyseessä olevasta rikoksesta ei vielä ole määrätty rangaistusta –, että eurooppalaisia pidätysmääräyksiä, jotka on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen täytäntöönpanoa varten. Siitä, että tässä säännöksessä käytetään indikatiivin preesensia, ei voida mitenkään päätellä, mikä pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön versio on merkityksellinen tutkittaessa mainitun säännöksen soveltamisedellytyksiä.
- 21 Näissä olosuhteissa unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkittamisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä säännöstöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (tuomio 19.12.2013, *Koushkaki*, C-84/12, EU:C:2013:862, 34 kohta; tuomio 16.11.2016, *Hemming ym.*, C-316/15, EU:C:2016:879, 27 kohta ja tuomio 25.1.2017, *Vilkas*, C-640/15, EU:C:2017:39, 30 kohta).
- 22 Ensiksi todettakoon asiayhteydestä, johon puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohta kuuluu, että kyseisessä 2 artiklassa määritellään, kuten sen otsikosta ilmenee, eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisala. Puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdan mukaan eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa sellaisista teoista, joista määräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan voi seurata

vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta, tai jos rangaistustuomio tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös on annettu, sellaisista seuraamuksista, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta. Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 22 ja 24 kohdassa, on niin, että kun kyseisessä 2 artiklan 1 kohdassa eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiselle vaihtoehtoisena asetettu edellytys täyttyy, kyseisen artiklan 2 ja 4 kohdassa erotetaan toisistaan rikokset, joiden osalta näin annettu eurooppalainen pidätysmääräys on pantava täytäntöön ilman teon kaksoisrangaistavuuden tutkimista, ja rikokset, joiden osalta täytäntöönpano voidaan saattaa tällaisen tutkimisen kohteeksi.

- 23 Saman artiklan 1 kohdan sanamuodosta ilmenee, että kun on kyse eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisesta langettavan tuomion täytäntöönpanoa varten, kuten nyt käsiteltävässä asiassa, neljän kuukauden vähimmäisaika voi vain viitata rangaistukseen, joka kyseisessä tuomiossa on konkreettisesti määrätty pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jota sovelletaan tähän tuomioon johtaneisiin tekoihin, eikä rangaistukseen, joka olisi voitu määrätä pidätysmääräyksen antamisajankohtana sovellettavan kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla.
- 24 Asia ei voi olla toisin, kun on kyse puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohdan mukaisesta eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta.
- 25 Ensinnäkin tulkinta, jonka mukaan täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen olisi otettava huomioon pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion eri ajankohtina sovellettava lainsäädäntö sen mukaan, tarkastaako se, voitiinko eurooppalainen pidätysmääräys antaa tämän puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti, vai tarkastaako se, onko tämä pidätysmääräys pantava täytäntöön teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti, haittaisi näiden kahden säännöksen johdonmukaista soveltamista.
- 26 Se, että puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 1 kohdassa puhutaan ”teoista, joista [pidätys]määräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan voi seurata – rangaistus”, kun taas puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa mainitaan ”rikoks[et] –”, jos niistä pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa voi seurata – rangaistus”, ei voi tukea tätä tulkintaa, toisin kuin Belgian ja Espanjan hallitukset ja virallinen syyttäjät väittävät. Riippumatta siitä, miksi unionin lainsäätäjät on antanut nämä kaksi muotoilua, niiden välisen eron perusteella ei nimittäin voida mitenkään päätellä, että kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön version, joka täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on otettava huomioon mainitun puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohtaa sovellettaessa, olisi oltava kyseisen pidätysmääräyksen antamispäivänä voimassa oleva versio.
- 27 Puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 4 kohdasta on niin ikään todettava, että toisin kuin virallinen syyttäjät unionin tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa väitti, tällä säännöksellä ei ole mitään merkitystä määritettäessä pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeuden versiota, joka on otettava huomioon kyseisen puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdan soveltamiseksi, etenkin kun siinä viitataan ainoastaan täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädäntöön.
- 28 Tulkintaa, jonka mukaan täytäntöönpanosta vastaavan viranomaisen on otettava huomioon puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohdan soveltamiseksi pidätysmääräyksen antaneen lainsäädännön jäsenvaltion se versio, jota sovelletaan siihen asiaan johtaneisiin tekoihin, jossa eurooppalainen pidätysmääräys annettiin, vahvistaa tämän puitepäätöksen 8 artikla. Siinä säädetään tiedoista, joilla pyritään antamaan muodollisia vähimmäistietoja, jotka ovat tarpeen, jotta täytäntöönpanosta vastaavat oikeusviranomaiset voivat panna eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön nopeasti tekemällä luovuttamista koskevan päätöksen kiireellisesti (ks. vastaavasti tuomio 23.1.2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, 59 kohta).
- 29 Erityisesti puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaan eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä on oltava muun muassa tiedot määrätystä rangaistuksesta, jos kyseessä on lopullinen tuomio, tai rikoksesta pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion laissa säädetystä

rangaistusasteikosta, ja tällaiset tiedot on esitettävä mainitun puitepäätöksen ”liitteenä olevan lomakkeen mukaisesti” – lomake on siis otettava huomioon kyseisen säännöksen tulkinnassa (tuomio 1.6.2016, Bob-Dogi, C-241/15, EU:C:2016:385, 44 kohta).

- 30 Tältä osin kyseisen lomakkeen c kohdan mukaan ne tiedot rangaistuksen kestosta, jotka pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on annettava, koskevat kyseisen c kohdan 1 alakohdan mukaan ”rikoksesta tai rikoksista määrättävissä olevan vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen enimmäiskesto[a]” ja mainitun c kohdan 2 alakohdan mukaan ”määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kesto[a]”.
- 31 Kyseisen lomakkeen c kohdan sanamuodosta sinällään ja erityisesti ilmaisusta ”määrätyn”, jota siinä on käytetty kuvaamaan rangaistusta, josta on annettava tietoja, ilmenee, että tämä rangaistus on se, joka – tapauksen mukaan – voidaan määrätä tai on konkreettisesti määrätty langettavassa tuomiossa, ja siis se, joka seuraa pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön siitä versiosta, jota sovelletaan asianomaisiin tekoihin.
- 32 Kuten julkisasiamies on lisäksi todennut ratkaisuehdotuksensa 58 ja 59 kohdassa, tiedot, joiden on sisällyttävä puitepäätöksen 2002/584 liitteenä olevaan lomakkeeseen, liittyvät sen asian konkreettisiin seikkoihin, jonka yhteydessä eurooppalainen pidätysmääräys annettiin, kuten käy erityisesti ilmi kyseisen lomakkeen e kohdasta, jonka mukaan pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on täsmennettävä rikoksen teko-olosuhteet.
- 33 Näissä olosuhteissa täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei voi sen tarkistamiseksi, onko puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohdassa säädettyä rangaistusta koskevaa kynnystä noudatettu, ottaa huomioon pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön muuta versiota kuin sen, jota sovelletaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiseen johtaneen asian taustalla olleisiin tekoihin.
- 34 Toiseksi tätä puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohdan tulkintaa tukee puitepäätöksen tarkoitus.
- 35 Kuten nimittäin kyseisen puitepäätöksen johdanto-osan viidennestä perustelukappaleesta seuraa, ottamalla käyttöön uusi yksinkertaistettu ja tehokkaampi järjestelmä rikoslain rikkomisesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi puitepäätöksellä pyritään helpottamaan ja nopeuttamaan oikeudellista yhteistyötä, jotta voitaisiin myötävaikuttaa sellaisen unionille asetetun tavoitteen toteutumiseen, jonka mukaan siitä tulee vapauten, turvallisuuden ja oikeuteen perustuva alue, sen vankan luottamuksen perusteella, jonka on vallittava jäsenvaltioiden välillä (tuomio 16.7.2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, 28 kohta; tuomio 5.4.2016, Aranyosi ja Căldăraru, C-404/15 ja C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 76 kohta ja tuomio 25.1.2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, 31 kohta).
- 36 Jos pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädäntö, joka pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on mainittava puitepäätöksen 2002/584 liitteenä olevan lomakkeen mukaisesti ja joka täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on otettava huomioon sen tarkistamiseksi, onko eurooppalainen pidätysmääräys pantava täytäntöön kyseisen puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti tutkimatta teon kaksoisrangaistavuutta, ei ole sama kuin lainsäädäntö, jota sovelletaan tekoihin, jotka johtivat asiaan, jossa kyseinen pidätysmääräys annettiin, täytäntöönpanoviranomaisella voisi olla vaikeuksia yksilöidä, mikä tämän lainsäädännön merkityksellinen versio on, jos mainittua lainsäädäntöä on muutettu tekojen tapahtuma-ajankohdan ja sen ajankohdan välillä, jolloin viimeksi mainitun viranomaisen on päätettävä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta.
- 37 Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on siis voitava nojautua puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohtaa sovellettaessa rangaistuksen kestoja koskeviin tietoihin, jotka sisältyvät itse eurooppalaiseen pidätysmääräykseen kyseisen puitepäätöksen liitteenä olevan lomakkeen mukaisesti. Kun nimittäin otetaan huomioon, että mainitun puitepäätöksen 17 artiklan 1 kohdan

- mukaan eurooppalainen pidätysmääräys on käsiteltävä ja pantava täytäntöön kiireellisesti, pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön tutkimisen, joka kyseisen viranomaisen on suoritettava tämän 2 artiklan 2 kohdan soveltamisen yhteydessä, on välttämättä tapahduttava nopeasti ja näin ollen itse eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä käytettävissä olevien tietojen perusteella. Se, että tätä viranomaista vaadittaisiin pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa varten tarkistamaan, ettei pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jota sovelletaan kyseessä oleviin tosiseikkoihin, ole muutettu tekojen tapahtuma-ajankohdan jälkeen, olisi vastoin puitepäätöksen 2002/584 tarkoitusta, sellaisena kuin se on palautettu mieleen edellä 35 kohdassa.
- 38 Toisenlainen tulkinta aiheuttaisi lisäksi epävarmuutta, kun otetaan huomioon vaikeudet, joita täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella voisi olla tämän lainsäädännön mahdollisesti merkityksellisten eri versioiden yksilöimisessä, ja kyseinen tulkinta olisi näin ollen oikeusvarmuuden periaatteen vastainen. Lisäksi se, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano tehtäisiin riippuvaiseksi sen antamishetkellä sovellettavasta laista, heikentäisi samasta oikeusvarmuuden periaatteesta johtuvia ennakoitavuuden vaatimuksia.
- 39 Puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohtaa ei myöskään voida tulkita siten, että sen nojalla pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio voisi lainsäädännössään määrättyjä rangaistuksia muuttamalla saattaa tämän säännöksen soveltamisalaan henkilöt, jotka rikoksen tunnusmerkistön täyttävien tekojen ajankohtana olisivat voineet saada edukseen teon kaksoisrangaistavuuden tutkimisen.
- 40 Todettakoon vielä Belgian ja Espanjan hallitusten puolustamasta väitteestä, jonka mukaan täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen velvollisuus ottaa puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohtaa sovellettaessa huomioon pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön versio, joka oli voimassa eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen ajankohtana, edistäisi nyt käsiteltävässä asiassa asianomaisen henkilön luovuttamisen helpottamista sen vuoksi, että tämän version perusteella edellytys teon kaksoisrangaistavuuden tutkimisesta ei olisi enää sovellettavissa, on syytä todeta, että tälle säännökselle annettava tulkinta ei voi riippua yksittäistapauksen tosiasiallisista olosuhteista.
- 41 Lopuksi on syytä palauttaa mieleen, että puitepäätöksen 2002/584 soveltamisalalla vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta, joka on, kuten muun muassa sen johdanto-osan kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee, rikosasioiden oikeudellisen yhteistyön kulmakivi, sovelletaan puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohdassa, jonka mukaan jäsenvaltiot ovat lähtökohtaisesti velvollisia panemaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön. Tästä johtuu, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisella voi kieltäytyä tällaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vain tyhjentävästi puitepäätöksen 3 artiklassa luetelluissa täytäntöönpanosta kieltäytymisen ehdottomissa tapauksissa tai puitepäätöksen 4 ja 4 a artiklassa luetelluissa täytäntöönpanosta kieltäytymisen harkinnanvaraisissa tapauksissa. Lisäksi eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanolle voidaan asettaa vain puitepäätöksen 5 artiklassa tyhjentävästi lueteltuja ehtoja (ks. vastaavasti tuomio 12.12.2019, Openbaar Ministerie (Procureur du Roi de Bruxelles), C-627/19 PPU, EU:C:2019:1079, 23 ja 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 42 Näin ollen se, että kyseessä oleva rikos ei voi johtaa luovuttamiseen ilman teon kaksoisrangaistavuuden tutkimista puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ei kuitenkaan merkitse sitä, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta on kieltäydyttävä. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on nimittäin tutkittava tämän rikoksen osalta kyseisen puitepäätöksen 2 artiklan 4 kohdassa mainittu teon kaksoisrangaistavuutta koskeva kriteeri.
- 43 Esitettyihin ennakkoratkaisukysymyksiin on kaiken edellä esitetyn perusteella vastattava, että puitepäätöksen 2002/584 2 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että sen tutkimiseksi, onko rikoksesta, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, sellaisena kuin rikos on määritelty pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännössä, määrätty pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään

kolme vuotta, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on otettava huomioon eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön versio, jota sovelletaan tekoihin, jotka johtivat asiaan, jossa eurooppalainen pidätysmääräys annettiin.

Oikeudenkäyntikulut

- 44 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13.6.2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS 2 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että sen tutkimiseksi, onko rikoksesta, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, sellaisena kuin rikos on määritelty pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännössä, määrätty pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on otettava huomioon eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön versio, jota sovelletaan tekoihin, jotka johtivat asiaan, jossa eurooppalainen pidätysmääräys annettiin.

Allekirjoitukset